

FALSIFICAREA PRODUSELOR ȘI CONDIȚII DE INCRIMINARE CONFORM ART. 246² alin. (1) C. pen. al RM

Oleg BACIU,

doctorand, Universitatea Liberă Internațională din Moldova

REZUMAT

Infrațiunea de falsificare a produselor incriminată la art. 246² alin. (1) C. pen. al RM nu pune în evidență, prin conținutul său obiectiv, un ansamblu de fapte, iar prin aceasta se identifică doar o incriminare parțială. În context, facem referire la nereglementarea prin intermediul art. 246² alin. (1) C. pen. al RM a faptelor de comercializare, transportare, expediere, păstrare etc. a produselor falsificate.

Cuvinte-cheie: falsificare, fabricare, comercializare, contrafacere, calitate.

FALSIFICATION OF PRODUCTS AND CONFIRMATION CONDITIONS ACCORDING TO ARTICLE 246² (1) C. pen. of the RM

Oleg BACIU,

PhD candidate, The Free International University of Moldova

SUMMARY

The offense of falsification of the products incriminated under the art. 246² par. (1) Criminal Code (C.C.) of the Republic of Moldova does not emphasize, by its objective content, a set of facts, and thus identifies only partial incrimination. In this context, we refer to non-regulation through art. 246² par. (1) C.C. of the RM of trading, transport, dispatching, storage, etc. of counterfeit products.

Keywords: falsification, manufacture, marketing, counterfeiting, quality.

Introducere. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1300 din 31 decembrie 1998 a fost aprobat *Regulamentul cu privire la sistarea fabricării și (sau) comercializării (executării, prestării) produselor (proceselor, serviciilor) nestandardizate, de calitate inferioară, retragerea din circulație a produselor falsificate și nimicirea produselor (proceselor, serviciilor) ce prezintă pericol pentru viața și sănătatea consumatorilor și pentru mediul ambiant* [7]. În context, actul normativ în cauză face distincție între:

- produse (proces, servicii) nestandardizate,
- produse (proces, servicii) de calitate inferioară,
- produse falsificate,
- produse (proces, servicii) ce prezintă pericol pentru viața și sănătatea consumatorilor și pentru mediul ambiant [7].

Hotărârea Guvernului nr. 271 din 14 mai 1999 (*Cu privire la măsurile suplimentare pentru neadmiterea producerii și furnizării produselor*

alcoolice falsificate și de calitate inferioară) [8] face diferența între:

- produse alcoolice falsificate,
- produse alcoolice de calitate inferioară.

Legea privind protecția consumatorilor operează cu noțiunile de:

- *produs falsificat (contrafăcut)* – adică produsul, fabricat din alți componente, în alte proporții sau în alte condiții decât cele stabilite în documentele normative, care sunt prezentate drept veritabil;

- *produs, serviciu necorespunzător (defectuos)* – produs, serviciu care nu corespunde cerințelor prescise sau declarate;

- *produs, serviciu periculos* – produs, serviciu care nu poate fi definit ca inofensiv [3]

În opinia noastră, multiplele acte normative adoptate la nivel național nu coroborează perfect între ele, iar incoerențele textuale influențează negativ bunul mers al reglementării relațiilor sociale în acest domeniu și tragerea efectivă la răspundere juridică a persoanelor care admit încălcări în acest context. O primă

incoerență identificată este că falsificarea produsului, așa cum este vizat de *Legea privind protecția consumatorilor* este asociată *contrafacerii produsului*, iar însăși această falsificare (contrafacere) vizează un produs fabricat din alți componente, în alte proporții sau în alte condiții decât cele stipulate în documentele normative. Norma penală, însă, pune în evidență prin falsificarea produselor - fabricarea acestora fără anumite documente, ceea ce, în opinia noastră, oferă multiple nuanțe de interpretare controversată, denaturând semnificația și esența tipică a noțiunii de *falsificare*. De asemenea, operarea paralelă și diferită de la art. 246² alin. (1) C. pen. al RM la art. 246² alin. (2) C. pen. al RM cu noțiunile de *falsificare* și *contrafacere* se face prin detașarea conceptuală însăși de la reglementările prevăzute în *Legea privind protecția consumatorilor* (în vederea analizei acestor deficiențe normative, a fost elaborat acest material științific, care urmează, în opinia noastră, să aibă un curs de analiză sistematică).

Conținut de bază. Conform art. 246² alin. (1) C. pen. al RM este supusă răspunderii penale infracțiunea de falsificare a produselor, adică fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoțire, proveniență, calitate și conformitate, precum și îndemnarea terților la efectuarea acestei acțiuni, săvârșite în proporții mari [1] (infracțiune ușoară – pedeapsa este: amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau închisoare de până la 1 an (pentru persoanele fizice), amendă de la 4500 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani (pentru persoanele juridice) [1]).

Analiza conținutului normei invocate oferă temei de a interpreta latura obiectivă a infracțiunii în acest caz prin intermediul a două modalități normative [2, p. 249]:

a) falsificarea produselor,

b) îndemnarea terților la efectuarea acestei acțiuni.

a) Referitor la falsificarea produselor (în fapt este vizată și ca element care conturează noțiunea marginală a infracțiunii – **falsificarea și contrafacerea produselor**), art. 246² alin. (1) C. pen. al RM îi oferă o detalizare normativă (prin intermediul dispoziției descriptive) și anume falsificarea produselor este definită ca fiind fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoțire, proveniență, calitate și conformitate [1].

Autorii S. Brînză și V. Stati pun în evidență un ansamblu de modalități faptice prin care se poate manifesta falsificarea produselor, și anume: îndepărtarea din produs a uneia sau mai multor componente naturale; introducerea în produs a unor substanțe în scopul de a mări cantitatea de produs, în detrimentul calității acestuia; introducerea în produs a unor componente mai ieftini în locul celor mai scumpi; modificarea în produs a proporției normale de componente chimice specifice; introducerea în produs a unor substanțe nespecifice și nici normale naturii acestora; înlocuirea în produs a unor componente naturale cu altele sintetice sau ar-

tificiale, în lipsa unui aviz sanitar favorabil; introducerea în produs a aditivilor, fără a-i arăta pe etichetă; remanierea sau recondiționarea unui produs degradat sau viciat, în scopul mascării defectelor care ar fi evidențiat proprietățile necorespunzătoare ale produsului respectiv; falsificarea completă a produsului prin asocierea unor componente chimice asemănătoare celor din care se obține produsul natural etc. [2, p. 249-250; 6, p. 454-455]

În context, susținem că toate modalitățile faptice ale infracțiunii de falsificare a produselor nu pot identifica o listă completă, moment care impune, de fiecare dată, evaluarea raportării modalității faptice la anumite condiții de incriminare, care le particularizează sub aspectul falsificării produselor. În acest sens, art. 246² alin. (1) C. pen. al RM indică la stabilirea cumulativă a:

- fabricării produselor în scop de comercializare fără documente de însoțire,

- fabricării produselor în scop de comercializare fără documente de proveniență,

- fabricării produselor în scop de comercializare fără documente de calitate,

- fabricării produselor în scop de comercializare fără documente de conformitate.

În conformitate cu art. 7 alin. (2) din *Legea privind protecția consumatorilor* [3], produsele puse la dispoziție pe piață trebuie să fie însoțite de certificate de conformitate sau de declarații de conformitate, de alte documente conform legii. În același demers normativ (art. 7 alin. (3)-(8) din *Legea privind protecția consumatorilor*) se prevede că:

- se interzice **producerea**, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, prestarea serviciilor care nu corespunde cerințelor esențiale, prevăzute în reglementările tehnice aplicabile sau în documentele normative, ori care, utilizate în condiții normale, pot pune în pericol viața, sănătatea, ereditatea și securitatea consumatorilor;

- se interzice **producerea**, importul, punerea la dispoziție pe

pieță, depozitarea, expunerea în comercializare și comercializarea **produselor falsificate (contrafăcute)**;

- se interzice **producerea**, punerea la dispoziție pe piață, depozitarea, expunerea în comercializare și comercializarea produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor de calitate stabilite de documentele normative;

- se interzice punerea la dispoziție pe piață, depozitarea, expunerea în comercializare și comercializarea produselor, prestarea serviciilor **în lipsa certificatului de conformitate sau declarației de conformitate**, precum și **în lipsa documentelor de proveniență**, dacă legislația prevede aceasta, sau cu utilizarea ilegală a mărcii de conformitate;

- se interzice importul, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor cu termenul de valabilitate expirat;

- se interzice modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentele de însoțire.

Este evident că nu toate prohibițiile invocate la art. 7 alin. (3)-(8) din *Legea privind protecția consumatorilor* sunt incidente faptului infracțional indicat la art. 246² alin. (1) C. pen. al RM. De asemenea, este cert că modalitățile prevăzute la art. 246² alin. (1) C. pen. al RM nu se regăsesc expres reflectate în conținutul prohibițiilor prevăzute de art. 7 din *Legea privind protecția consumatorilor*.

Însă, după o analiză corelativă a prohibițiilor enunțate în art. 7 alin. (3)-(5) din *Legea privind protecția consumatorilor* se constată că modalitățile normative prevăzute la art. 246² alin. (1) C. pen. al RM se identifică în limitele celor dintâi, și anume:

- *prohibiția de producere a produselor care nu corespunde cerințelor esențiale, prevăzute în reglementările tehnice aplicabile sau în documentele normative;*

- *prohibiția de producere a produselor falsificate (contrafăcute);*

- *prohibiția de producere a produselor cu încălcarea cerințelor de calitate stabilite în documentele normative.*

Este incoerentă prohibiția referitoare la *punerea la dispoziție, depozitarea, expunerea în comercializare și comercializarea produselor; prestarea serviciilor în lipsa certificatului de conformitate sau declarației de conformitate, precum și în lipsa documentelor de proveniență* prin corelarea la textul art. 246² alin. (1) C. pen. al RM, pe măsură ce în normativul penal este prevăzută doar *fapta de fabricare în scop de comercializare*.

În corespundere cu art. 7 alin. (9) din *Legea privind protecția consumatorilor, producătorul este obligat să indice în documentele de însoțire a produsului, serviciului, pe etichetă sau prin alte modalități, regulile de utilizare, depozitare și transport în siguranță a produsului, serviciului [...]*.

Conform textului art. 25 alin. (1) din *Legea privind protecția consumatorilor, informarea consumatorilor despre produsele, serviciile oferite se realizează, în mod obligatoriu, prin elemente de identificare și prin indicarea caracteristicilor acestora, care se înscriu la vedere și explicit pe produs, etichetă, ambalaj sau în cartea tehnică, în instrucțiunile de exploatare ori în alte documente de însoțire a produsului, serviciului, după caz, în funcție de destinația acestora*. În fapt, ar rezulta din acest ultim conținut normativ precum că documentele de însoțire a produsului sunt: eticheta, ambalajul, cartea tehnică, instrucțiunile de exploatare etc. Acest temei de interpretare nu este pertinent la o analiză corelativă a art. 7 alin. (8)-(9) din *Legea privind protecția consumatorilor*, care prevede: *se interzice modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentele de însoțire*. Producătorul este obligat să indice **în documentele de însoțire a produsului, serviciului, pe etichetă, sau prin alte modalități, regulile de utilizare, depozitare și transport în siguranță a produsului, serviciului**. În acest sens, documentele de însoțire a produsului sunt acele acte care pun în evidență în mod expres *instrucțiunile de instalare, utilizare, regulile de păstrare a produselor*

(art. 12 alin. (4) din *Legea privind protecția consumatorilor* [3]).

Potrivit art. 7 alin. (2), (6) din *Legea privind protecția consumatorilor, produsele puse la dispoziție pe piață trebuie să fie însoțite de certificate de conformitate sau de declarații de conformitate, de alte documente conform legii; se interzice punerea la dispoziție pe piață, depozitarea, expunerea în comercializare și comercializarea produselor; prestarea serviciilor în lipsa certificatului de conformitate sau declarației de conformitate, precum și în lipsa documentelor de proveniență, dacă legislația prevede aceasta, sau cu utilizarea ilegală a mărcii de conformitate* [3].

În corespundere cu art. 1 din *Legea privind protecția consumatorilor, declarația de conformitate este definită ca fiind asigurare scrisă, bazată pe o decizie luată în urma unei evaluări, prin care producătorul sau reprezentantul său autorizat confirmă cu certitudine că produsul este conform cu cerințele specificate* [3]. *Calitatea presupune ansamblu de caracteristici ale unui produs, serviciu, care îi conferă aptitudinea de a satisface, conform destinației, necesitățile explicite sau implicite*.

O condiție de incriminare a infracțiunii prevăzute de art. 246² alin. (1) C. pen. al RM este ca valoarea produsului infracțional să depășească proporțiile mari. În corespundere cu art. 126 alin. (1) C. pen. al RM, *se consideră proporții mari valoarea bunurilor [...] fabricate [...], care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*. Este adevărat, după cum menționează autorii S. Brînză și V. Stati, *dacă valoarea produsului infracțiunii este mai mică, aplicabil va fi art. 283 alin. (1) din C. con. al RM* [4]. Potrivit art. 283 alin. (1) C. con. al RM, este supusă răspunderii contravenționale *falsificarea produselor, adică fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoțire, proveniență, calitate și conformitate, dacă această faptă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii* [4].

Intervine, în context, delimitarea între contravenția prevăzută de art. 283 alin. (1) C. con. al RM și cea stipulată la art. 344 alin. (2) lit. b) C. con. al RM, care prevede *producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale (cerințe privind asigurarea inofensivității produselor și serviciilor pentru viața, sănătatea, ereditatea și siguranța oamenilor) și/sau cu încălcarea cerințelor privind protecția intereselor consumatorilor (cerințe privind informația despre compoziția, destinația, originea și calitatea produselor, masa netă și volumul produselor, termenul de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentația de însoțire), stipulate în acte normative*. În sensul art. 344 alin. (2) C. con. al RM se are în vedere nu falsificarea produselor, dar producerea acestora cu încălcarea unor cerințe esențiale, care se referă în particular la inofensivitatea acestora pentru viața, sănătatea, ereditatea și siguranța oamenilor. De asemenea, după cum constată, pe drept cuvânt autorul V. Stati, nu intră sub incidența răspunderii penale în baza art. 246 alin. (1) C. pen. al RM fapta de neanunțare imediată de către prestator a autorității competente, precum și a producătorului, despre existența oricărui produs, folosit la prestarea serviciului, de care are cunoștință că este falsificat. Se menționează, în context, că răspunderea intervine anume conform art. 344 alin. (2) C. con. al RM [6, p. 456].

O analiză a elementului material al infracțiunii prevăzute de art. 246² alin. (1) C. pen. al RM în corelație definitorie cu cel indicat la art. 246² alin. (2) C. pen. al RM (*deși cel din urmă nu constituie obiect al cercetării prin prezentul material științific*), pune în evidență anumite incoerențe de interpretare textuală a noțiunii de falsificare. Or, după cum remarcă autorul M. Hotca, prin falsificarea de mărfuri sau orice alte produse urmează a se înțelege atât contrafacerea, cât și alterarea [5, p. 1401]. Și acest fapt rezultă chiar din analiza sistematică a art. 246² alin.

(1) C. pen. al RM și art. 246² alin. (2) C. pen. al RM. În conformitate cu art. 246 alin. (1) C. pen. al RM, este supusă răspunderii penale *falsificarea produselor*, interpretată ca fiind - *fabricarea produselor în scop de comercializare fără documente de însoțire, proveniență, calitate și conformitate, precum și îndemnarea terților la efectuarea acestei acțiuni, săvârșite în proporții mari*, iar art. 246 alin. (2) C. pen. al RM, care operează cu noțiunea marginală de *contrafacere a produselor*, face remarca că prin aceasta se înțeleg aceleași acțiuni specificate la alin. (1). În context, este evident, că legiuitorul a avut în vedere prin contrafacerea din art. 246² alin. (2) C. pen. al RM – aceeași falsificare enunțată obiectiv la art. 246² alin. (1) C. pen. al RM. În acest sens, autorul V. Stati, descriind latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 246² alin. (2) C. pen. al RM, așa și menționează că aceasta constă în *fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de fabricare ilegală a produselor care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat ori de îndemnare a terților la fabricarea ilegală a produselor care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, săvârșite în proporții mari* [6, p. 464]. De asemenea, *Legea privind protecția consumatorilor* operează cu același conținut în sensul noțiunii de *produs falsificat (contrafăcut)* – adică produsul, fabricat din alți componenți, în alte proporții sau în alte condiții decât cele stabilite în documentele normative, care este prezentat drept veritabil [3]. În acest sens, în opinia noastră, nu urma a se face o delimitare normativă în context penal între falsificare și contrafacere, ele fiind în contextul legii operate cu aceeași semnificație juridică.

b) Referitor la *îndemnarea terților la efectuarea acestei acțiuni* se înțelege orice manifestare obiectivă de convingere, stimulare a interesului unei terțe persoane (să impulsioneze [6, p. 456]) ca aceasta să fabrice produse *fără documente de însoțire, fără documente de proveniență, fără documente de calitate*

și *fără documente de conformitate*.

Interpretarea și evaluarea textului normativ al infracțiunii de falsificare a produselor prevăzute de art. 246² alin. (1) C. pen. al RM identifică situația că dacă are loc comercializarea, transportarea, păstrarea etc. a produselor, care sunt rezultatul unor acțiuni de falsificare, această comercializare, transportare, păstrare etc. nu sunt supuse răspunderii penale în baza art. 246² alin. (1) C. pen. al RM. Este evident, după cum remarcă V. Stati, aceste ultime acțiuni se manifestă obiectiv doar după consumarea infracțiunii de falsificare a produselor, antrenând ideea că ele se situează în afara cadrului componenței infracțiunii în cauză [6, p. 457]. În opinia noastră, rezultând din analiza desfășurată anterior, se impune o anagajare a răspunderii penale mai extinse în acest caz, fiind coroborată norma penală atât cu reglementările conținute în C. con. al RM, precum și în art. 7 alin. (2) din *Legea privind protecția consumatorilor* [3; 6, p. 457].

Infracțiunea de falsificare a produselor prevăzută de art. 246² alin. (1) C. pen. al RM este susceptibilă de a avea faze de desfășurare (atât pregătirea infracțiunii, cât și tentativă la infracțiune), precum și să se manifeste prin diferite forme de participație penală. Este important a consemna, în contextul participației penale, că *îndemnul terților la falsificarea produselor urmează a fi identificat ca faptă nemijlocită a autorului infracțiunii*, excluzându-se stabilirea unei modalități atipice a activității infracționale.

Concluzii

1. Art. 246² alin. (1) C. pen. al RM pune în evidență prin falsificarea produselor - fabricarea acestora fără anumite documente, ceea ce oferă multiple nuanțe de interpretare controversată, denaturând semnificația și esența noțiunii de falsificare.

2. În acest sens, nu urma a se face o delimitare normativă între falsificare și contrafacere, ele fiind în contextul legii operate cu aceeași semnificație juridică.

3. Rezultând din analiza desfășurată anterior, se impune o

anagajare a răspunderii penale mai extinsă referitor la produsele falsificate, punându-se în evidență normativă, pe lângă elementul material de falsificare, și pe cel de transportare, deținere etc. a acestor produse falsificate. De fapt, în acest mod s-ar admite o coroborare a normei penale atât cu reglementările conținute în C. con. al RM, precum și cu art. 7 alin. (2) din *Legea privind protecția consumatorilor*.

4. Este incoerentă prohibiția referitoare la *punerea la dispoziție, depozitarea, expunerea în comercializare și comercializarea produselor, prestarea serviciilor în lipsa certificatului de conformitate sau declarației de conformitate, precum și în lipsa documentelor de proveniență* prin corelarea la textul art. 246² alin. (1) C. pen. al RM, pe măsură ce în normativul penal este prevăzută doar fapta de fabricare în scop de comercializare.

5. Infracțiunea de falsificare a produselor prevăzută de art. 246² alin. (1) C. pen. al RM este susceptibilă de a avea faze de desfășurare (atât pregătirea infracțiunii, cât și tentativă la infracțiune), precum și să se manifeste prin diferite forme de participație penală.

6. În contextul participației penale în cazul infracțiunii de falsificare a produselor (art. 246² alin. (1) C. pen. al RM), *îndemnul terților la falsificarea produselor urmează a fi identificat ca faptă nemijlocită a autorului infracțiunii*, excluzându-se stabilirea unei modalități atipice a activității infracționale.

Referințe bibliografice:

1. Codul penal al Republicii Moldova din 18.04.2002, nr. 985-XV. În vigoare la 12.06.2002. În: MO al RM nr. 128-129, art. 1012 din 13.09.2002. Republicat în: MO al RM nr. 72-74, art. 195 din 14.04.2009.
2. Brînză S., Stati V. *Tratat de drept penal. Partea specială. Vol. II. Chișinău: S.n., 2015. 1300 p.*
3. *Legea privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13.03.2003. În vigoare la 27.10.2003. Republicat în: MO al RM nr. 176-181, art. 513, din 21.10.2011. În: MO al RM nr. 126-131, art. 507, din 27.06.2003.*

CZU 343.346

4. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008. În vigoare la 31.05.2009. Republicat în: MO al RM nr. 78-84, art. 100, din 17.03.2017. În: MO al RM nr. 3-6, art. 15, din 16.01.2009.

5. Hotca M. A. Codul penal. Comentarii și explicații. București: Editura C.H. Beck, 2007. 1593 p.

6. Stati V. Infrațiuni economice Note de curs. Ediția a II-a, revizuită și actualizată până la data de 1 iulie 2016. Chișinău: CEP USM, 2016. 622 p.

7. Hotărârea Guvernului din 31 decembrie 1998, nr. 1300. Regulamentul cu privire la sistarea fabricării și (sau) comercializării (executării, prestării) produselor (proceselor, serviciilor) nestandardizate, de calitate inferioară, retragerea din circulație a produselor falsificate și nimicirea produselor (proceselor, serviciilor) ce prezintă pericol pentru viața și sănătatea consumatorilor și pentru mediul ambiant. În: MO al RM nr. 005 din 21.01.1999. <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=298693&lang=1>. Vizitat: 22.09.2017.

8. Hotărârea Guvernului din 14 mai 1996, nr. 271, cu privire la măsurile suplimentare pentru neadmiterea producerii și furnizării produselor alcoolice falsificate și de calitate inferioară. În: MO al RM nr. 40-41, art. 335, din 20.06.1996.

Recenzent:
Viorel V. BERLIBA,
conferențiar universitar,
doctor habilitat în drept

DATE DESPRE AUTOR:
Oleg BACIU,
angajat CNA
Tel.: 079693633
e-mail: vest3@mail.ru

ABOUT THE AUTHOR:
Oleg BACIU
Position: employed at NAC
Phone: 079693633
e-mail: vest3@mail.ru

INFRAȚIUNEA DE FALSIFICARE A ELEMENTELOR DE IDENTIFICARE A AUTOVEHICULELOR ȘI ALTE INFRAȚIUNI: ASPECTE CORELATIVE

Vasile CONȚESCU,

doctorand, Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei

Vitalie SPATARI,

doctorand, Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei

REZUMAT

În procesul de încadrare juridică corectă a infracțiunii de falsificare a elementelor de identificare a autovehiculelor (art. 276 C. pen. al RM), un rol semnificativ îl comportă determinarea semnelor care delimitează ori pun în acțiune corelarea acestei infracțiuni cu alte infracțiuni omogene (în particular, semnul care vizează documentele de identificare a autovehiculelor). Cunoașterea semnelor în cauză implică respectarea tiparului normativ al infracțiunii, în particular a temeiului juridic al răspunderii penale.

Cuvinte-cheie: falsificare, elemente de identificare, vehicul, infracțiuni omogene, corelare.

THE OFFENCE OF FALSIFYING THE IDENTIFICATION ELEMENTS OF VEHICLES AND OTHER OFFENCES: CORRELATIVE ASPECTS

Vasile CONȚESCU,

PhD candidate, Institute of Legal and Political Research of the Academy of Sciences of Moldova

Vitalie SPATARI,

PhD candidate, Institute of Legal and Political Research of the Academy of Sciences of Moldova

SUMMARY

In the process of correctly framing the crime of falsification of vehicle identification elements (article 276 of the Criminal Code of RM) a significant role is played by the determination of the signs that delimit or bring into action the correlation of this crime with other homogenous crimes (in particular, sign that covers vehicle identification documents). Knowing the signs of this issue implies respecting the normative pattern of the offense, in particular the legal basis of criminal liability.

Keywords: falsification, identification elements, vehicle, homogenous crimes, correlation.

Introducere. Falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculelor comportă particularități corelative cu mai multe fapte infracționale incriminate, fapt care antrenează necesitatea delimitării clare a acestor infracțiuni ori conturării limitelor de corelare a acestora.

În particular, o legătură individuală și specifică intervine între infracțiunea de falsificare a elementelor de identificare ale autovehiculelor și infracțiunile de *fals în acte publice* (art. 332 C. pen. al RM) sau *confeccionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștam-*